

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2025

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Schadevergoedingsrecht	3
Handhaving	6
Omgevingsrecht	7
Omgevingswet	7
Wabo	7
8.40- en 8.42-AMvB's	9
Monumenten	10
Natuurbescherming	12
Ziekte en arbeidsongeschiktheid	15
Bijstand	16
Bestuursrecht overig	17
APV	17
Arbeidstijden	17
AVG	18
Verordening op het binnenwater	19
Vreemdelingenrecht	20
Asiel	20
Toezicht en vrijheidsontneming	23
Vreemdelingenbewaring	24

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2025, 375

ABRS, 02-04-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1421](#)

college van burgemeester en wethouders van Den Haag.

Awb 8:6 lid 1, bijlage 2 4

BEVOEGDHEID. Omdat de besluiten van het college in deze procedure betrekking hebben op handhaving van het bepaalde bij de Winkeltijdenwet, is de rechtbank niet bevoegd om op het beroep van [appellante] te beslissen. Ten onrechte heeft de rechtbank wel over het beroep geoordeeld. Het beroep van [appellante] had voor behandeling moeten worden doorgezonden naar het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb). Ook het besluit waarbij het college een dwangsom van € 2.500,- heeft ingevorderd moet voor behandeling door het CBb worden doorgezonden.

JnB 2025, 376

MK CRvB, 27-03-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:479](#)

Awb 8:15

Wrakings- en verschoningsregeling bestuursrechtelijke colleges 2022 (Regeling) 3 lid 4 aanhef en onder c

WRAKING. I.c. is uitsluitend een beslissing door de griffier van de CRvB genomen waarbij het beroep van verzoeker op betalingsonmacht (voorshands) is afgewezen, gevolgd door brieven van de griffier waarin wordt verzocht het griffierecht te betalen. Er is nog geen sprake van enige rechterlijke beslissing in deze procedure. Het verzoek om wraking heeft dan ook geen betrekking op de met de behandeling van de zaak belaste rechter(s). Met toepassing van artikel 3, vierde lid, aanhef en onder c, van de Regeling zal het verzoek om wraking daarom, zonder daartoe een zitting te houden, niet in behandeling worden genomen.

JnB 2025, 377

ABRS, 02-04-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1457](#)

college van burgemeester en wethouders van Oss.

Awb 8:69a

RELATIVITEITSVEREISTE. I.c. wordt het betoog van [appellanten sub 3] dat het college ten onrechte een omgevingsvergunning heeft verleend in afwijking van het bestemmingsplan voor het onderdeel molenbiotoop, niet besproken omdat dit niet kan leiden tot vernietiging van het nadere besluit. [appellanten sub 3] zijn geen eigenaar en ook geen exploitant van de molen "Zeldenrust". Daarnaast is niet gebleken dat [appellanten sub 3] anderszins rechten hebben op de molen. De normen uit het bestemmingsplan voor de bescherming van de molen strekken daarom kennelijk niet tot bescherming van de belangen van [appellanten sub 3]. Verwijzing naar uitspraak ABRS van 04-05-2016, [ECLI:NL:RVS:2016:1201](#) (r.o. 3.2).

JnB 2025, 378

MK ABRS, 02-04-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1465](#)

burgemeester van Westvoorne (thans: Voorne aan Zee), appellant sub 1.

Awb

UITSPRAAK. DICTUM. I.c. heeft de rechtbank het beroep tegen het besluit op bezwaar 2 gegrond verklaard, dat besluit vernietigd en bepaald dat de uitspraak in de plaats treedt van het vernietigde besluit. De rechtbank heeft daarbij abusievelijk in het dictum geen oordeel gegeven over het bezwaar tegen het primair besluit 2. Uit de overwegingen van de uitspraak blijkt echter duidelijk dat de rechtbank dat bezwaar ongegrond acht. Gelet hierop en omdat niet valt in te zien hoe het corrigeren van het dictum enig belang van de burgemeester of [appellant sub 2] kan dienen, wordt geen aanleiding gezien om de uitspraak van de rechtbank te vernietigen. Vergelijk uitspraak ABRS van 31-07-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:3113](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Schadevergoedingsrecht

JnB 2025, 379

MK ABRS, 02-04-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1415](#)

minister van Infrastructuur en Waterstaat.

EVRM 6

Arbeidstijdenwet (Atw)

REDELIJKE TERMIJN. BOETE. ARBEIDSTIJDENWET. Bestuurlijke boete wegens overtreding van de Atw. **BOETEOVOORNEMEN.** De rechtbank heeft overwogen dat de redelijke termijn is aangevangen met het uitgebrachte boetevoornemen. Hoewel dit doorgaans inderdaad de handeling is waaraan een beboete de verwachting kan ontlenen dat het bestuursorgaan een boete zal opleggen, wordt i.c. geoordeeld dat appellante in dit geval die verwachting al kon ontlenen aan het inspectierapport. Nu het boetevoornemen een handeling is waaraan een beboete de verwachting kan ontlenen dat hem een boete zal worden opgelegd, is, anders dan bijvoorbeeld het geval is bij de aanzegging van een boeterapport zoals in de door de minister aangehaalde uitspraak van 9 december 2009, [ECLI:NL:RVS:2009:BK5859](#), ook de aanzegging van een dergelijk boetevoornemen een dusdanig concrete handeling dat appellante daar in dit geval de verwachting aan kon ontlenen dat de minister aan haar een boete zou opleggen.

MATIGING. De redelijke termijn was ten tijde van de rechtbankuitspraak meer dan een half jaar, maar minder dan een jaar overschreden. De boete wordt in die gevallen, als zijnde een immateriële schadevergoeding, verminderd met 10% met een maximum van € 2.500.

Verwijzing naar de uitspraak van 10 juli 2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2817](#) (r.o. 7.2).

Besluit waarbij de minister aan [appellante] een bestuurlijke boete heeft opgelegd van € 20.750,00 wegens overtreding van de Arbeidstijdenwet (hierna: de Atw). [...]

Overschrijding redelijke termijn

4. [appellante] heeft tot slot aangevoerd dat de rechtbank de overschrijding van de redelijke termijn onjuist heeft berekend.

4.1. De redelijke termijn is overschreden, indien de duur van de totale procedure onredelijk lang is. Voor de beslechting van een geschil over een bestraffende sanctie in eerste aanleg is uitgangspunt

dat deze niet binnen een redelijke termijn geschiedt, indien de rechtbank, behoudens bijzondere omstandigheden, niet binnen twee jaar nadat die termijn is gaan lopen uitspraak doet. De termijn begint te lopen op het moment dat het betrokken bestuursorgaan jegens de beboete een handeling verricht waaraan deze in redelijkheid de verwachting mag ontlelen dat het bestuursorgaan hem een boete zal opleggen. Dat is in de regel pas met een boetekennisgeving het geval. Vergelijk de uitspraken van 12 mei 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:999](#), onder 3.1, en 8 maart 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:913](#), onder 9.1.

4.2. De rechtbank heeft allereerst overwogen dat de redelijke termijn met drie maanden moet worden verlengd omdat [appellante] uitdrukkelijk heeft ingestemd met een overschrijding van de beslistermijn wegens haar wens om in persoon te worden gehoord en dit door de maatregelen rondom het coronavirus niet mogelijk was, terwijl de hoorzitting nadien ook nog eens op verzoek van [appellante] is uitgesteld. In wat [appellante] hiertegen heeft aangevoerd ziet de Afdeling geen aanleiding hiervan af te wijken.

4.3. Verder heeft de rechtbank overwogen dat de redelijke termijn is aangevangen met het op 28 mei 2020 uitgebrachte boetevoornemen. Hoewel dit doorgaans inderdaad de handeling is waaraan een beboete de verwachting kan ontlelen dat het bestuursorgaan een boete zal opleggen, betoogt [appellante] terecht dat zij in dit geval die verwachting al kon ontlelen aan het inspectierapport van 14 januari 2020, dat zoals ter zitting is vastgesteld doorgaans al voor de boetevoornemens aan overtreders wordt toegezonden en volgens de minister in dit geval zou zijn meegezonden met het boeterapport van 30 januari 2020. In dit inspectierapport wordt aangekondigd dat de minister voor het niet beschikbaar hebben van de gevorderde gegevens aan [appellante] een voornemen tot het opleggen van een bestuurlijke boete zal toezenden en dat in dat voornemen uitleg zal worden gegeven over de aan [appellante] ter beschikking staande rechtsmiddelen. Nu het boetevoornemen een handeling is waaraan een beboete de verwachting kan ontlelen dat hem een boete zal worden opgelegd, is, anders dan bijvoorbeeld het geval is bij de aanzegging van een boeterapport zoals in de door de minister aangehaalde uitspraak van 9 december 2009, [ECLI:NL:RVS:2009:BK5859](#), ook de aanzegging van een dergelijk boetevoornemen een dusdanig concrete handeling dat [appellante] daar in dit geval de verwachting aan kon ontlelen dat de minister aan haar een boete zou opleggen.

4.4. Dit betekent dat de rechtbank ten onrechte de boete met 5% heeft gematigd omdat de redelijke termijn, uitgaande van het boetevoornemen van 28 mei 2020, met vier maanden zou zijn overschreden. De redelijke termijn was ten tijde van de rechtbankuitspraak van 22 december 2022 namelijk, uitgaande van het inspectierapport, ongeacht of het inspectierapport op 14 of 30 januari 2020 aan [appellante] is toegezonden, meer dan een half jaar, maar minder dan een jaar overschreden. De boete wordt in die gevallen, als zijnde een immateriële schadevergoeding, verminderd met 10% met een maximum van € 2.500. Vergelijk de uitspraak van 10 juli 2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2817](#), onder 7.2. Dit betekent dat de rechtbank de boete had moeten verminderen met € 2.075,00.

5. [appellante] heeft ook verzocht om een schadevergoeding in verband met de overschrijding van de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 van het EVRM door de behandelingsduur in hoger beroep. Voor de beslechting van een geschil over een bestraffende sanctie in twee rechterlijke instanties is uitgangspunt dat deze in beginsel binnen een redelijke termijn plaatsvindt, als de totale procedure niet meer dan vier jaar heeft geduurd (vergelijk de hiervoor vermelde uitspraak van 8 maart 2023, onder 9.3). De procedure is geëindigd met deze uitspraak. Met inachtneming van de verlenging van de redelijke termijn met drie maanden, zoals hiervoor onder 4.2 is overwogen, is de redelijke termijn nog steeds met meer dan een half jaar, maar minder dan een jaar overschreden. Er

is daarom geen reden de boete verder te matigen. Ook voor een verdergaande immateriële schadevergoeding bestaat geen grond. [...]

JnB 2025, 380

ABRS, 02-04-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1417](#)

college van burgemeester en wethouders van Den Haag.

Awb 8:88 lid 1 aanhef en onder a

Wet basisregistratie personen (BRP) 1.1 aanhef en onder o

VERZOEKSCHRIFTPROCEDURE. I.c. is niet in geschil dat het besluit van 9 november 2018 waarbij [appellant] ambtshalve is uitgeschreven uit de basisadministratie, onrechtmatig is en dat [appellant] aanspraak kan maken op vergoeding van de schade die hij door dat besluit heeft geleden. Indien aannemelijk is dat het college een rechtmatig besluit zou hebben genomen dat naar aard en omvang dezelfde schade tot gevolg zou hebben gehad, heeft [appellant] geen schade geleden door het besluit van 09 november 2018. Verwijzing naar uitspraak ABRS van 28-12-2016, [ECLI:NL:RVS:2016:3462](#) (r.o. 8.1). [appellant] heeft onder meer een vaststellingsovereenkomst overgelegd, die hij met de verhuurder van de woning heeft gesloten in het kader van een ontruimingsprocedure bij de kantonrechter. De vaststellingsovereenkomst vormt een sterke aanwijzing dat [appellant] ten tijde van belang niet zijn woonadres, als bedoeld in artikel 1.1, aanhef en onder o, van de BRP, in de woning had. Verder heeft [appellant] niet aannemelijk gemaakt dat de verhuurder de procedure alleen is gestart naar aanleiding van een huurachterstand en niet ook in verband met onderverhuur van de woning aan derden. Daarvan uitgaande, had het college ten tijde van het besluit van 09 november 2018 een rechtmatig besluit kunnen nemen, dat voor [appellant] naar aard en omvang eenzelfde schade tot gevolg zou hebben gehad. Verder is aannemelijk dat het college dat ook zou hebben gedaan. [appellant] heeft geen feiten en omstandigheden aangevoerd die aannemelijk maken dat dit niet het geval zou zijn geweest.

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB 2025, 381

MK ABRS, 02-04-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1475](#)

college van burgemeester en wethouders van Wassenaar.

Awb 4:99

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 5.18

Erfgoedwet 9.1, 10.1, 10.18

Monumentenwet 1988 11

BESTUURSDWANG. ERFGOEDWET. BESTUURLIJKE GELDSCHULD. Er is geen grond voor het oordeel dat het college in dit geval in zijn geheel of gedeeltelijk had moeten afzien van het in rekening brengen van de verschuldigde rente. Uit de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 4:99 van de Awb (Kamerstukken II 2003/04, 29 702, nr. 3, blz. 47) staat dat de schuldenaar verplicht is wettelijke rente te vergoeden over de tijd die hij met het betalen van een geldsom in verzuim is. Maar het bestuursorgaan is niet verplicht de aan hem te betalen rente in rekening te brengen. Onder omstandigheden kan het wenselijk zijn geheel of gedeeltelijk af te zien van het in rekening brengen van de verschuldigde rente. De enkele omstandigheid dat volgens MIM en MRWH de kostenverhaalbeschikking niet voldoende onderbouwd is en niet in stand kan blijven, is daarvoor onvoldoende. Een vernietiging van dat besluit zal automatisch een vernietiging van de rentebesikking met zich brengen.

Zie in dit verband ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje “Monumenten”.

[Naar inhoudsopgave](#)

JnB 2025, 382

ABRS, 02-04-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1454](#)

college van burgemeester en wethouders van Bronckhorst, appellant.

Woningwet 12

HANDHAVING. WELSTANDSEXCES. Last onder dwangsom verwijderen witte verflaag op gevel pand. I.c. wordt geoordeeld dat het college zich op basis van het welstandsadvies terecht op het standpunt heeft gesteld dat wederpartij artikel 12, eerste lid, aanhef en onder a, van de Woningwet heeft overtreden. In de welstandsnota van de gemeente Bronckhorst staat dat het college kan ingrijpen wanneer een bouwwerk in ernstige mate in strijd is met de redelijke eisen van welstand. Er is dan sprake van een welstandsexces. Het college moet kunnen verwijzen naar specifieke criteria in de welstandsnota in het geval van een welstandsexces. Eén van die criteria is het ontkennen of vernietigen van architectonische kernwaarden of bijzonderheden bij aanpassing van een bouwwerk. Gelet op de inhoud van het advies, wordt geen aanleiding gezien voor het oordeel dat het college zich op grond daarvan niet op het standpunt heeft mogen stellen dat het gaat om een welstandsexces. In dit advies is immers onderbouwd waarom bepaalde architectonische kernwaarden of bijzonderheden van de gevel door het wit verven ervan niet meer zichtbaar zijn of verloren zijn gegaan.

Omgevingsrecht

Omgevingswet

JnB 2025, 383

Voorzieningenrechter Rechtbank Oost-Brabant, 01-04-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:1910](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad.

Omgevingswet 5.1 lid 1 aanhef en onder a

OMGEVINGSWET. HANDHAVING. BEGINSELPLICHT. CONCREET ZICHT OP LEGALISATIE. BOPA. Afwijzing verzoek om handhaving vanwege door omwonenden ervaren geluidshinder en andere overlast van een dierenhotel. Vaststaat dat een omgevingsvergunning nodig is voor het afwijken van het bestemmingplan of voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit om de activiteiten op deze locatie te mogen verrichten. Gelet op de onverminderde bereidheid van het college om de tijdelijke omgevingsvergunning te verlenen, is op dit moment sprake van concreet zicht op legalisatie. Het advies van de Omgevingsdienst maakt duidelijk dat er maatregelen nodig zijn om het woon- en leefklimaat van de omwonenden beter te beschermen. Dit moet aan de orde te komen in de procedure over de verlening van de omgevingsvergunning. Het verzoek om voorlopige voorziening wordt afgewezen.

Overige jurisprudentie Omgevingswet:

- Voorzieningenrechter Rechtbank Rotterdam, 26-03-2025, [ECLI:NL:RBROT:2025:4017](#)
- Voorzieningenrechter Rechtbank Limburg, 21-03-2025, [ECLI:NL:RBLIM:2025:2926](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Wabo

JnB 2025, 384

ABRS, 02-04-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1460](#)

college van burgemeester en wethouders van Leeuwarden.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 onder a en c, 2.10, 2.12

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. Omgevingsvergunning verbouwen bestaand winkelpand tot appartementen. I.c. wordt geoordeeld dat de balkons moeten worden aangemerkt als onderdelen van het hoofdgebouw en niet als bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Verwijzing naar ABRS 02-06-2004, [ECLI:NL:RVS:2004:AP0402](#), onder 2.3. De balkons hoeven daarom niet te voldoen aan de maximale bouwhoogte van 5 m, die op grond van artikel 7.2.5, aanhef en onder b, van de planregels geldt voor overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Voor de balkons gelden daarom de bepalingen van het bestemmingsplan die betrekking hebben op hoofdgebouwen. Dit betekent in dit geval dat voor de balkons een maximale bouwhoogte geldt van 15 m. De balkons, die zijn voorzien in het bouwplan, voldoen hieraan en zijn daarom niet in strijd met het bestemmingsplan.

JnB 2025, 385

MK ABRS, 02-04-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1423](#)

college van burgemeester en wethouders van Den Haag, appellant.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

bestemmingsplan "Parapluherziening (fiets)parkeren" 5.1

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. BESTEMMINGSPLANREGELING. EVIDENTIECRITERIUM.

Weigering omgevingsvergunning veranderen indeling woning. Volgens het college voldoet de aanvraag o.m. niet aan de parkeernormen als opgenomen in artikel 5.1 van de planregels en de Nota Parkeernormen Den Haag uit 2011. Het betoog van het college dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat artikel 5.1 van de planregels in strijd is met het rechtzekerheidsbeginsel en daarom onverbindend moet worden geacht, slaag. I.c. bestaat geen grond voor het oordeel dat de bedoelde bepaling evident in strijd is met het rechtzekerheidsbeginsel. Met artikel 5.1 is bedoeld dat de zinsnede 'indien de ligging, de omvang of de bestemming van een gebouw of functie daartoe aanleiding geeft' en de norm 'voldoende parkeergelegenheid' in samenhang moeten worden gezien en worden ingevuld aan de hand van de Nota parkeernormen Den Haag, genoemd in artikel 5.1, onder b, van de planregels. Verwijzing naar uitspraak Voorzieningenrechter ABRS 04-06-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2284](#).

JnB 2025, 386

Rechtbank Noord-Holland, 12-03-2025, [ECLI:NL:RBNHO:2025:3181](#)

college van burgemeester en wethouders van Purmerend, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II artikel 4 lid 4

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. KRUIJEL. Omgevingsvergunning plaatsen loods. I.c.

wordt geoordeeld dat het stuk van de loods dat hoger is dan de maximaal toegestane bouwhoogte niet worden gezien als 'gelijksoortige uitbreiding als bedoeld in artikel 4, vierde lid, van Bijlage II van het Bor. Om te spreken van een dakopbouw of 'gelijksoortige uitbreiding' moet er ten eerste sprake zijn van een daadwerkelijke uitbreiding van een gebouw. In het onderhavige geval gaat het niet om een uitbreiding van een gebouw maar om een gebouw dat altijd al is bedacht in deze omvang en dan met name met deze hoogte. Ten tweede vereist het vierde lid van artikel 4 van Bijlage II dat de uitbreiding 'gelijksoortig' is aan een dakopbouw. Dit betekent dat de uitbreiding op het dak van het gebouw moet worden gebouwd. Verwijzing naar ABRS 05-02-2014, [ECLI:NL:RVS:2014:322](#), onder 3.1. In dit geval is het dak van de loods (en daarmee de gehele loods) 1,86 meter hoger dan volgens het bestemmingsplan is toegestaan. Het gaat dus niet om een uitbreiding op het dak van de loods. Het gaat hier louter om het omzeilen van de voorgeschreven maximale bouwhoogte en dit is niet waarvoor het begrip 'dakopbouw of soortgelijke uitbreiding' in het vierde lid van artikel 4 van Bijlage II is bedoeld.

Jurisprudentie Wabo-milieu:

- Rechtbank Noord-Nederland, 26-03-2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:1140](#);
- MK Rechtbank Limburg, 21-03-2025, [ECLI:NL:RBLIM:2025:2632](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

JnB 2025, 387

Rechtbank Noord-Nederland, 26-03-2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:1139](#)

college van burgemeester en wethouders van Súdwest-Fryslân, verweerder.

EVRM 8

Activiteitenbesluit milieubeheer (Activiteitenbesluit) 2.1 lid 4, 2.3a lid 4, 2.7a

ACTIVITEITENBESLUIT. Afwijzing verzoek eiser om maatwerkvoorschriften vast te stellen voor pluimveebedrijf. I.c. is het college niet bevoegd om maatwerkvoorschriften voor geur te stellen. Artikel 8 EVRM kan in het geding zijn indien de overlast zodanig is dat het de betrokkene in ernstige mate in zijn gezondheid treft of hem belet in zijn woongenot en zijn privé- of gezinsleven. Degene die zich hierop beroept moet aannemelijk maken dat een minimumniveau van aantasting van het milieu is overschreden. Verwijzing onder meer naar uitspraak ABRS van 07-08-2019, [ECLI:NL:RVS:2019:2713](#). Eiser is hierin niet geslaagd. Eiser heeft verklaard dat de geur soms ondragelijk is voor hem en zijn vrouw, en dat zijn zoon in verband met zijn zwakke gezondheid bij bezoek aan het ouderlijk huis rekening moet houden met de windrichting. Dit doet zich echter met name voor bij het leeghalen en schoonmaken van de stallen en dat gebeurt circa zes keer per jaar. Bovendien heeft eiser geen nader bewijs geleverd.

[Naar inhoudsopgave](#)

Monumenten

JnB 2025, 388

MK ABRS, 02-04-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1475](#)

college van burgemeester en wethouders van Wassenaar.

Erfgoedwet 9.1, 10.1, 10.18

Monumentenwet 1988 11

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 onder f, 5.17, 5.18

ERFGOEDWET. INSTANDHOUDINGSPLICHT. Last onder bestuursdwang vanwege achterwege laten van groot onderhoud aan rijksmonument. I.c. wordt geoordeeld dat, gelet op de tekst van artikel 9.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Erfgoedwet, tot de conclusie moet worden gekomen dat de instandhoudingsplicht die met artikel 10.18 van de Erfgoedwet aan artikel 11, eerste lid, van de Monumentenwet 1988 is toegevoegd niet in werking is getreden. **BOUWSTOP. BESLUIT.** Een bestuursorgaan kan op grond van artikel 5.17 van de Wabo de bouwwerkzaamheden stilleggen. Het opleggen van zo'n bouwstop is een bijzondere vorm van bestuursdwang. Het feitelijke stilleggen van de werkzaamheden zal doorgaans mondeling gebeuren, zodat er op dat moment nog geen sprake is van een besluit in de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Awb. Om te kunnen spreken van een besluit in de zin van de Awb moet er immers een schriftelijke beslissing zijn. Dit betekent dat de opschriftstelling later alsnog moet plaatsvinden. **KOSTENVERHAALBESCHIKKING.** Ingevolge artikel 5.18 van de Wabo kan het college de kosten van de tenuitvoerlegging bij de rechtsopvolger of verdere rechtsopvolgers verhalen. I.c. wordt geoordeeld dat het bestuursorgaan de kosten van de tenuitvoerlegging kan verhalen op zowel de overtreder als zijn rechtsopvolger. Dat is ook het geval als de tenuitvoerlegging van de bestuursdwang plaatsvindt na de rechtsopvolging, aangezien het voor het verhalen van de kosten niet relevant is of hij het in zijn macht heeft de overtreding te (doen) beëindigen.

[...] Last onder bestuursdwang

[...] 8.2. De Erfgoedwet is in werking getreden op 1 juli 2016 (Stb 2016, nr. 14). Op dat moment wijzigde artikel 11, eerste lid, van de Monumentenwet 1988 en werd de instandhoudingsplicht aan dat artikellid toegevoegd. Op het moment van de inwerkingtreding van de Erfgoedwet werd ook de Monumentenwet 1988 ingetrokken. In de Erfgoedwet is overgangsrecht opgenomen voor artikelen in onder meer hoofdstuk II, paragraaf 2 van de Monumentenwet 1988. Artikel 11 van de Monumentenwet staat in die paragraaf.

8.3. In de geschiedenis van de totstandkoming van de Erfgoedwet (Kamerstukken II, 2014-15, 34 109, nr. 3) staat dat een aantal onderdelen van de Monumentenwet 1988 niet zullen overgaan naar de Erfgoedwet, maar zullen worden opgenomen in de Omgevingswet. In de memorie van toelichting staat dat daarom is geregeld dat die onderdelen van de Monumentenwet 1988 van kracht blijven tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet. In de memorie van toelichting is in dit verband gewezen op artikel 9.1 van de Erfgoedwet.

8.4. Naar het oordeel van de Afdeling betogen MIM en MRWH terecht dat, gelet op de tekst van artikel 9.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Erfgoedwet, tot de conclusie moet worden gekomen dat de instandhoudingsplicht die met artikel 10.18 van de Erfgoedwet aan artikel 11, eerste lid, van de Monumentenwet 1988 is toegevoegd niet in werking is getreden. In dat verband wijst de Afdeling erop dat in artikel 9.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Erfgoedwet staat dat, voor zover van belang, artikel 11, eerste lid, van de Monumentenwet 1988, zoals dit luidde vóór inwerkingtreding

van de Erfgoedwet, van kracht blijft. De instandhoudingsplicht stond vóór inwerkingtreding van de Erfgoedwet echter niet in artikel 11, eerste lid, van de Monumentenwet 1988. Dat het, zoals de rechtbank in navolging van het college heeft overwogen, de bedoeling van de wetgever was om aan artikel 11, eerste lid, van de Monumentenwet 1988 een instandhoudingsplicht toe te voegen die zou gelden tot het moment dat de Omgevingswet in werking zou treden, maakt dat niet anders. Nu de wettelijke bepaling duidelijk is geformuleerd, bestaat geen aanleiding om voor de uitleg daarvan aansluiting te zoeken bij hetgeen daarover in de wetsgeschiedenis is vermeld. Het voorgaande betekent dat, aangezien de hiervoor genoemde instandhoudingsplicht niet van kracht is geworden, deze ook niet kon dienen als grondslag voor handhaving. [...]

[...] Bouwstop

[...] 14.3. Een bestuursorgaan kan op grond van artikel 5.17 van de Wabo de bouwwerkzaamheden stilleggen. Het opleggen van zo'n bouwstop is, zoals tussen partijen niet in geschil is, een bijzondere vorm van bestuursdwang. Het feitelijke stilleggen van de werkzaamheden zal doorgaans mondeling gebeuren, zodat er, zoals MRWH terecht aanvoert, op dat moment nog geen sprake is van een besluit in de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Awb. Om te kunnen spreken van een besluit in de zin van de Awb moet er immers een schriftelijke beslissing zijn. Dit betekent dat de opschriftstelling later alsnog moet plaatsvinden. In dit geval heeft het college dat met het besluit van 24 september 2020 gedaan. De rechtbank heeft niet onderkend dat het college aldus toepassing heeft gegeven aan artikel 5:17 van de Awb. Dit heeft de rechtbank niet onderkend. Dat wat MRWH aanvoert over artikel 5:31, tweede lid, van de Awb, behoeft daarom geen bespreking.

[...] Kostenverhaalbeschikking

[...] 21.3. Ingevolge artikel 5.18 van de Wabo kan het college de kosten van de tenuitvoerlegging bij de rechtsopvolger of verdere rechtsopvolgers verhalen. In dat artikel is niet bepaald dat het niet meer mogelijk zou zijn de kosten te verhalen op de oorspronkelijke overtreder. Artikel 5.18 bepaalt dat het handhavingsbesluit mede geldt ten aanzien van de rechtsopvolger. Dat betekent dat het handhavingsbesluit ten aanzien van de oorspronkelijke overtreder zijn gelding behoudt. Dat betekent naar het oordeel van de Afdeling ook dat het bestuursorgaan de kosten van de tenuitvoerlegging kan verhalen op zowel de overtreder als zijn rechtsopvolger. Dat is ook het geval als de tenuitvoerlegging van de bestuursdwang plaatsvindt na de rechtsopvolging, aangezien het voor het verhalen van de kosten niet relevant is of hij het in zijn macht heeft de overtreding te (doen) beëindigen. Dat betekent dat ook de mogelijkheid tot het verhalen van de kosten op MIM in stand blijft. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2025, 389

MK ABRS, 02-04-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1428](#)

college van gedeputeerde staten van Drenthe, appellant.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7

NATUURBESCHERMING. HANDHAVING. GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN. LELIETEELT. OVERTREDING. NIEUW BESLUIT. WAARSCHUWING. Afwijzing verzoek handhavend optreden tegen gebruik gewasbeschermingsmiddelen door lelieteler. In het nieuwe besluit is gesteld dat weliswaar overtredingen zijn geconstateerd maar dat eerst een waarschuwing wordt gegeven voordat handhavend wordt opgetreden en dat daarom het bezwaar toch ongegrond moet worden verklaard. I.c. wordt geoordeeld dat het college eventuele gevolgen voor het Natura 2000-gebied Holtingerveld door het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen ten behoeve van lelieteelt op de percelen, niet kon uitsluiten. De motivering waarom het college eventuele gevolgen niet kon uitsluiten, geldt ook voor de vergunningplicht zoals deze luidt na 1 januari 2020. Nu het college significante gevolgen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen niet op voorhand kan uitsluiten, kan het - gelet op de formulering van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb - niet anders dan een overtreding constateren omdat de lelieteler gewasbeschermingsmiddelen gebruikt, terwijl niet is uitgesloten dat dit leidt tot significante gevolgen. Met de waarschuwing heeft het college aan de teler de mogelijkheid geboden om aan te tonen dat geen sprake is van een overtreding door middel van het aanleveren van een voortoets of om de overtreding ongedaan te maken door te stoppen met het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen of het verkrijgen van een natuurvergunning. Het college mocht eerst overgaan tot het versturen van een waarschuwing, voordat wordt overgegaan tot handhaving.

[...] HOGER BEROEP

[...] Oordeel Afdeling over de lelieteelt inclusief het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

[...] 5.4. De Afdeling is van oordeel dat het door Milieudefensie genoemde onderzoek samen met hetgeen Milieudefensie betoogt over de insectenpopulaties in relatie tot habitattypen voldoende aanwijzingen bevatten dat het standpunt van het college dat er geen (directe) effecten zijn op het Holtingerveld door het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op de percelen van Middenweg Vledder, onvoldoende onderbouwd is. Weliswaar is er nog veel onbekend over mogelijke effecten van gewasbeschermingsmiddelen op Natura 2000-gebieden, maar aan de uitkomsten van reeds uitgevoerde onderzoeken kan in het licht van het voorzorgsbeginsel dat ten grondslag ligt aan artikel 2.7 van de Wnb, niet voorbij worden gegaan. Daarbij betreft de Afdeling dat de door het college gegeven onderbouwing dat een afstand van 250 m voldoende zou zijn om eventuele effecten uit te sluiten, niet wetenschappelijk is onderbouwd. In het OBO is weliswaar een onderzoeksgrens aangehouden van 250 m, maar het doel van het onderzoek was om te bezien wat de gevolgen van gewasbeschermingsmiddelen zijn op omwonenden die wonen binnen een korte afstand van de percelen waarop gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast. Die gevolgen zijn vergeleken met de gevolgen voor omwonenden die wonen op meer dan 500 m van percelen waarop gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt (zie paragraaf 1.2 van het OBO). Anders dan het college meent, is de onderzoeksgrens van 250 m dus niet aangehouden omdat daarbuiten effecten, op Natura 2000-gebieden of anderszins, zijn uitgesloten. Overigens liggen niet alle percelen buiten een afstand van 250 m. Zo ligt perceel N910 op minder dan 250 m van het Holtingerveld.

Ook het enkele feit dat de door het college gehanteerde afstand groter is dan de teeltvrije zones in het Activiteitenbesluit milieubeheer is onvoldoende om eventuele effecten uit te kunnen sluiten, omdat het doel van de in het Activiteitenbesluit milieubeheer opgenomen norm is om de drift van gewasbeschermingsmiddelen naar het oppervlaktewater te reduceren (zie paragraaf 3.6 van de Nota van Toelichting, Stb. 2012, 441) en niet het uitsluiten van mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden.

Daarnaast is ook het standpunt dat een gewasbeschermingsmiddel wordt toegelaten door het Ctgb onvoldoende om te kunnen concluderen dat eventuele effecten op Natura 2000-gebieden uitgesloten zijn. Het Ctgb beoordeelt weliswaar of een middel veilig is voor mens, dier en milieu, maar dit is een andere beoordeling dan is vereist op grond van de Wnb. In de beoordeling door het Ctgb worden niet de gevolgen op specifieke Natura 2000-gebieden beoordeeld en wordt niet gekeken naar de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden.

Gelet op de hiervoor onder 5.3 genoemde aanwijzingen die naar voren zijn gebracht door Milieudefensie, heeft het college gelet op het bovenstaande onvoldoende onderbouwd dat er geen gevolgen zijn van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op Natura 2000-gebieden. Bij het ontbreken van een toereikende onderbouwing dat er geen gevolgen zijn voor Natura 2000-gebieden, terwijl er wel aanwijzingen zijn dat deze gevolgen kunnen optreden, volgt uit artikel 2.7 van de Wnb zoals deze bepaling voor 1 januari 2020 luidde, dat niet kan worden geconcludeerd dat er geen sprake is van een overtreding.

[...]

[...] NADER BESLUIT

8. Op 14 september 2021 heeft het college, in opdracht van de rechtbank, opnieuw beslist op het bezwaar tegen het primaire besluit om niet handhavend op te treden. Het college heeft het bezwaar opnieuw ongegrond verklaard en het besluit om niet handhavend op te treden in stand gelaten. Hieraan heeft het college ten grondslag gelegd dat weliswaar overtredingen zijn geconstateerd wat betreft het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen ten behoeve van de lelieteelt en het aanleggen en vervangen van drainage, maar dat eerst een waarschuwing wordt gegeven voordat handhavend wordt opgetreden en dat daarom het bezwaar toch ongegrond moet worden verklaard.

[...] Overtreding en toepassen LHS

[...] 13.2. Uit artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb volgt dat voor een project een vergunningplicht ontstaat en een passende beoordeling moet worden gemaakt waaruit de zekerheid wordt verkregen dat het project niet leidt tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden, tenzij op voorhand significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten. Gelet op de formulering van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb en het voorzorgsbeginsel dat hierin besloten ligt, betekent het bovenstaande dat wanneer gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt terwijl niet op voorhand is uitgesloten dat deze middelen leiden tot significante effecten op Natura 2000-gebieden en er wel aanwijzingen zijn dat deze effecten zich kunnen voordoen, de bovenstaande verbodsbepaling wordt overtreden. Het is dan aan degene die de activiteit wil verrichten om, daaraan voorafgaand, te onderzoeken of significante gevolgen kunnen worden uitgesloten.

Zoals de Afdeling heeft geoordeeld onder 5.4 kon het college eventuele gevolgen voor het Natura 2000-gebied Holtingerveld door het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen ten behoeve van lelieteelt op de eerder genoemde percelen, niet uitsluiten. De motivering van de Afdeling onder 5.4 over waarom het college eventuele gevolgen niet kon uitsluiten, geldt ook voor de vergunningplicht zoals deze luidt na 1 januari 2020. Dit betekent dat het college ten tijde van het nadere besluit significante gevolgen door het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen ten behoeve van de

lelieteelt op de eerder genoemde percelen, evenmin kon uitsluiten. Nu het college significante gevolgen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen niet op voorhand kan uitsluiten, kan het - gelet op de formulering van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb - niet anders dan een overtreding constateren omdat Middenweg Vledder gewasbeschermingsmiddelen gebruikt, terwijl niet is uitgesloten dat dit leidt tot significante gevolgen. Het enkele feit dat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen volgens Middenweg Vledder valt onder het normaal agrarisch gebruik, maakt dit niet anders.

13.3. Voor zover Milieudefensie betoogt dat de overtreding te laag is ingeschaald en geen waarschuwing had mogen worden gegeven, overweegt de Afdeling als volgt. Weliswaar is sprake van een overtreding, omdat significante gevolgen niet op voorhand zijn uitgesloten, maar gelet op de onzekerheid over de mogelijke effecten op het Natura 2000-gebied heeft het college de ernst van de overtreding redelijkerwijs kunnen inschalen op "van belang" en niet op "aanzienlijk, dreigend en/of onomkeerbaar". Het college heeft de situatie dus in kunnen schalen als A3 in plaats van A4. Bij deze categorie in de interventiematrix van de LHS is het passend om eerst een mogelijkheid tot herstel te bieden voordat overgegaan wordt tot handhavend optreden. Met de waarschuwing van 19 augustus 2021 heeft het college aan de Middenweg Vledder de mogelijkheid geboden om aan te tonen dat geen sprake is van een overtreding door middel van het aanleveren van een voortoets of om de overtreding ongedaan te maken door te stoppen met het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen of het verkrijgen van een natuurvergunning. Gelet op het bovenstaande mocht het college op grond van de LHS eerst overgaan tot het versturen van een waarschuwing, voordat wordt overgegaan tot handhaving. [...]

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) ("Meer onderzoek nodig naar natuurgevolgen door gebruik gewasbeschermingsmiddelen in lelieteelt") uitgebracht.

JnB 2025, 390

MK Rechtbank Limburg, 26-03-2025, [ECLI:NL:RBLIM:2025:2780](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Limburg, verweerder.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 1:3

Habitatrichtlijn 6 lid 2

Wet natuurbescherming (Wnb) 5.4 lid 1 aanhef en onder c, lid 2

NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. INTREKKING. AANVRAAG. Afwijzing verzoek intrekken of wijzigen natuurvergunning geitenhouderij. Een aanvraag om toepassing van artikel 5.4 van de Wnb kon en kan niet tot een besluit van rechtswege leiden. Er wordt dan ook geen aanleiding gezien om ook voor dergelijke aanvragen de vergaande eis te stellen dat deze in een zelfstandig stuk moeten worden neergelegd en dat bij gebreke daarvan geen sprake zou zijn van een aanvraag en, nog verdergaand, dat een daarop volgende beslissing van het bestuursorgaan geen besluit zou zijn. I.c. is voldoende duidelijk dat eiseressen in hun brief van 28 januari 2021 een aanvraag om toepassing van artikel 5.4 van de Wnb hebben gedaan. Er is geen sprake van een verhulde aanvraag.

[...] 10.5. Op grond van artikel 1:3, derde lid, van de Awb wordt onder 'aanvraag' verstaan: een verzoek van een belanghebbende een besluit te nemen. Een aanvraag is in beginsel vormvrij. Wel is van belang dat duidelijk is dat een aanvraag is gedaan. Het verzoek om een besluit te nemen mag niet zodanig verhuld worden gedaan dat het bestuursorgaan niet tijdig ontdekt dat een aanvraag is gedaan. Specifiek voor aanvragen om omgevingsvergunningen heeft de Afdeling de aanvullende eis

gesteld dat de aanvraag in een zelfstandig stuk is gedaan.⁸ De achtergrond van die vergaande eis is dat onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de voorganger van de Omgevingswet, bij overschrijding van de beslistermijn een van rechtswege verleende omgevingsvergunning kon ontstaan.⁹ Dat maakte het bij de aanvraag om een omgevingsvergunning nog belangrijker dat voor het bestuursorgaan meteen duidelijk was wanneer een aanvraag is gedaan. Een aanvraag om toepassing van artikel 5.4 van de Wnb kon en kan echter niet tot een besluit van rechtswege leiden. De rechtbank ziet dan ook geen aanleiding om ook voor dergelijke aanvragen de vergaande eis te stellen dat deze in een zelfstandig stuk moeten worden neergelegd en dat bij gebreke daarvan geen sprake zou zijn van een aanvraag en, nog verdergaand, dat een daarop volgende beslissing van het bestuursorgaan geen besluit zou zijn. De rechtbank volgt de vergunninghoudster dan ook niet in haar standpunt.

10.6. Naar het oordeel van de rechtbank is in dit geval voldoende duidelijk dat eiseressen in hun brief van 28 januari 2021 een aanvraag om toepassing van artikel 5.4 van de Wnb hebben gedaan. Er is geen sprake van een verholde aanvraag. In de aanhef van de brief staat: “Betreft: zienswijze en verzoek om intrekking/wijziging”. Uit deze omschrijving blijkt dat de brief een tweeledig doel heeft. Het doel om een verzoek tot intrekking of wijziging te doen, is duidelijk aangegeven. In de inleiding van de brief is expliciet vermeld dat niet alleen een zienswijze wordt ingediend tegen twee ontwerpvergunningen, maar ook wordt verzocht om met toepassing van artikel 5.4, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wnb en artikel 5.4, tweede lid, van de Wnb de natuurvergunning in te trekken of te wijzigen. Beide onderwerpen zijn met tussenkopjes van elkaar gescheiden.

10.7. Gelet op het voorgaande merkt de rechtbank de brief van 28 januari 2021 aan als een aanvraag om de natuurvergunning in te trekken of te wijzigen als bedoeld in de Awb. De reactie van verweerder daarop is een besluit waartegen eiseressen bezwaar konden maken. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB 2025, 391

MK CRvB, 26-03-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:463](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Ziektewet (ZW)

Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (Wet WIA) 26, 65

ZW. ZIEKENGELDSANCTIE. RIV-TOETS. Door bij de RIV-toets uitsluitend de medisch objectiveerbare belastbaarheid van de werkneemster als uitgangspunt te nemen als ware het een claimbeoordeling, heeft de verzekeringsarts bezwaar en beroep niet de in de uitspraak van 23 november 2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:2216](#), voorgeschreven toets verricht. Daarmee is door het Uvw niet aannemelijk gemaakt dat de bedrijfsarts in redelijkheid niet heeft kunnen komen tot zijn sociaal medische handelwijze en dat de bedrijfsarts daarmee is getreden buiten wat van een professioneel handelend bedrijfsarts uit een oogpunt van re-integratie mocht worden verwacht. Ook het standpunt van het Uvw dat de re-integratiemogelijkheden in spoor 1 onvoldoende zouden zijn onderzocht houdt daarmee geen stand. Aangevallen uitspraak vernietigd.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB 2025, 392

MK CRvB, 25-02-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:454](#)

college van burgemeester en wethouders van Almere.

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) 20

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie

Richtlijn 2004/38/EG

Participatiewet (PW) 11

Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000) 9 lid 1

Besluit gelijkstelling vreemdelingen Participatiewet, IOAW en IOAZ (Besluit gelijkstelling)

PARTICIPATIEWET. AANVRAAG OM BIJSTAND TERECHT AFGEWEEZEN. Appellant heeft geen afgeleid verblijfsrecht op grond van artikel 20 VWEU en kon niet op grond van artikel 11 lid 2 PW worden gelijkgesteld met een Nederlander. Er was geen sprake van een afhankelijkheidsrelatie als bedoeld in het arrest Chavez-Vilchez, [ECLI:EU:C:2017:354](#). Hierbij acht de Raad van belang dat de kinderen vanaf hun geboorte bij hun moeder wonen, die het ouderlijk gezag heeft. De moeder heeft altijd de daadwerkelijke dagelijkse verzorging aan de kinderen verleend. Appellant had in ieder geval in de te beoordelen periode geen ouderlijk gezag en droeg financieel niet bij aan de zorg voor zijn kinderen. Voorts heeft appellant geen aanspraak op bijstand vanwege een procedureel verblijfsrecht. Het feit dat appellant in afwachting was van een beslissing op zijn aanvraag om toetsing aan EU-recht en vervolgens in afwachting van een beslissing op het bezwaar tegen de afwijzing van die aanvraag rechtmatig verblijf had, betekent niet dat hij in die periode rechthebbende op bijstand was. Daarnaast is geen sprake van schending van de uit het Handvest voortvloeiende grondrechten van zijn kinderen. In verband met overschrijding van de redelijke termijn dient de Staat te worden veroordeeld tot betaling van een schadevergoeding.

Zie voorts de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep van 25 februari 2025,

[ECLI:NL:CRVB:2025:455](#), [ECLI:NL:CRVB:2025:456](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

APV

JnB 2025, 393

MK ABRS, 02-04-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1425](#)

burgemeester van Soest.

Algemene plaatselijke verordening Soest 2020 (oud; APV) 2:234g lid 2, 2:34h

APV. OPENBARE ORDE. AANWIJZING TOT VERGUNNINGPLICHT. Aanwijzing gebouwen als gebouwen waarin het verboden is om zonder vergunning bedrijfsmatige activiteiten uit te oefenen. I.c. wordt geoordeeld dat de burgemeester bevoegd was om het bedrijfspand op grond van artikel 2:34g van de APV aan te wijzen als vergunningplichtig. Appellant heeft niet aannemelijk gemaakt dat de in de bestuurlijke rapportage opgenomen bevindingen niet juist zijn en de burgemeester zich daarom niet op de bestuurlijke rapportage mocht baseren. Anders dan appellant stelt, mag de burgemeester bij de beoordeling of de openbare orde rondom een gebouw onder druk staat, omstandigheden betrekken die de exploitant van het bedrijf zelf betreffen. Verder volgt uit artikel 2:34g niet dat de burgemeester alleen op grond van bewezen strafbare feiten of strafrechtelijke veroordelingen een vergunningplicht kan opleggen. Aangesloten wordt bij de overwegingen 11 tot en met 17 en 19 van de uitspraak van de rechtbank.

[Naar inhoudsopgave](#)

Arbeidstijden

JnB 2025, 394

MK ABRS, 02-04-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1415](#)

minister van Infrastructuur en Waterstaat.

EVRM 6

Arbeidstijdenwet (Atw)

ARBEIDSTIJDENWET. BOETE. REDELIJKE TERMIJN. Bestuurlijke boete wegens overtreding van de Atw. **BOETEEVOORNEMEN.** De rechtbank heeft overwogen dat de redelijke termijn is aangevangen met het uitgebrachte boetevoornemen. Hoewel dit doorgaans inderdaad de handeling is waaraan een boete de verwachting kan ontlenen dat het bestuursorgaan een boete zal opleggen, wordt i.c. geoordeeld dat appellante in dit geval die verwachting al kon ontlenen aan het inspectierapport. Nu het boetevoornemen een handeling is waaraan een boete de verwachting kan ontlenen dat hem een boete zal worden opgelegd, is, anders dan bijvoorbeeld het geval is bij de aanzegging van een boeterapport zoals in de door de minister aangehaalde uitspraak van 9 december 2009, [ECLI:NL:RVS:2009:BK5859](#), ook de aanzegging van een dergelijk boetevoornemen een dusdanig concrete handeling dat appellante daar in dit geval de verwachting aan kon ontlenen dat de minister aan haar een boete zou opleggen. **MATIGING.** De redelijke termijn was ten tijde van de rechtbankuitspraak meer dan een half jaar, maar minder dan een jaar overschreden. De boete wordt in die gevallen, als zijnde een immateriële schadevergoeding, verminderd met 10% met een maximum van € 2.500. Verwijzing naar de uitspraak van 10 juli 2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2817](#) (r.o. 7.2).

*Zie in dit verband ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje
”Schadevergoedingsrecht”.*

[Naar inhoudsopgave](#)

AVG

JnB 2025, 395

Rechtbank Rotterdam, 27-09-204, [ECLI:NL:RBROT:2024:9438](#)

het College voor de Rechten van de Mens, verweerder.

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) 4 aanhef en onder 1, 15

AVG. Toewijzing verzoek om inzage. I.c. hoefde verweerder niet de namen van de medewerkers aan eiser te verstrekken. Deze namen zijn niet aan te merken als persoonsgegevens van eiser. Ook als de namen van de medewerkers wél gelieerd zouden zijn aan de persoonsgegevens van eiser, zou verstrekking daarvan op grond van artikel 15, vierde lid, van de AVG achterwege kunnen blijven, omdat dit afbreuk zou doen aan de (privacy)rechten en vrijheden van de medewerkers. Verwijzing naar uitspraak ABRS van 23-06-2021, [ECLI:NL:RVS:2021:1331](#) (r.o. 7). De verstrekking van de namen van medewerkers is bovendien niet relevant voor de beoordeling van de rechtmatigheid van de verwerking van de persoonsgegevens van eiser.

Ten overvloede wordt overwogen dat eiser ook geen concrete aanknopingspunten naar voren heeft gebracht die erop duiden dat de medewerkers van verweerder in strijd met artikel 32, vierde lid, van de AVG hebben gehandeld of anderszins niet binnen het kader van hun bevoegdheid hebben gewerkt. Een mandaatregeling is niet relevant omdat het besluit niet volgens mandaat is genomen, maar door verweerder zelf. Uit het arrest van het EU-HvJ van 12-01-2023, [ECLI:EU:C:2023:3](#), volgt ook niet dat eiser het recht heeft om de namen van de medewerkers te ontvangen. Uit dat arrest volgt weliswaar dat de verwerkingsverantwoordelijke verplicht kan zijn om de identiteit van de ontvangers van de persoonsgegevens mee te delen, maar met ‘ontvangers’ wordt bedoeld op rechtspersonen, en dus niet op natuurlijke personen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Verordening op het binnenwater

JnB 2025, 396

MK ABRS, 02-04-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1234](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Gemeentewet 121, 147

Woningwet 12a

Verordening op het binnenwater 2010 (Vob)

Regeling op het binnenwater 2020 (Rob)

Binnenvaartpolitiereglement

VERORDENING OP HET BINNENWATER. EXPLOITATIEVERGUNNING. KENTEKENS.

BELETTERING. WELSTAND. I.c. wordt geoordeeld dat artikel 3.1.3, eerste lid, aanhef en onder c, van de Rob niet in strijd is met artikel 2.02 van het Binnenvaartpolitiereglement en artikel 12a van de Woningwet. Artikel 2.02 van het Binnenvaartpolitiereglement heeft een ander motief dan wat artikel 3.1.3, eerste lid, aanhef en onder c, van de Rob regelt. Artikel 12a Woningwet bepaalt niet dat het niet is toegestaan om welstandsbeleid te voeren in het kader van de beoordeling van exploitatievergunningen voor de passagiersvaart. Ook bepaalt dat artikel niet dat welstandsbeleid alleen gevoerd mag worden bij plaatsgebonden objecten, zoals een bouwwerk.

[...] 5.2.3. Naar het oordeel van de Afdeling geeft artikel 2.02 van het Binnenvaartpolitiereglement minimumeisen waaraan de belettering op het vaartuig moet voldoen. Dit is nodig om het vaartuig te kunnen identificeren. Dat artikel laat verder ruimte aan de eigenaar van het vaartuig op welke wijze hij belettering op het betrokken vaartuig wil aanbrengen. Dat is een ander motief dan wat artikel 3.1.3, eerste lid, aanhef en onder c, van de Rob regelt. Dat artikel heeft de gemeenteraad van Amsterdam vastgesteld omdat hij wil dat de belettering op een vaartuig voldoet aan redelijke eisen van welstand. Daarbij gaat het ook om andere belettering op het vaartuig dan de benaming van het vaartuig, zoals reclame-uitingen. Het artikel houdt niet in dat de belettering op een vaartuig aan andere, verdergaande eisen moet voldoen dan de eisen die terzake in het Binnenvaartpolitiereglement worden gesteld. Het college mag er bovendien van uitgaan dat een belettering op de vaartuigen wordt aangebracht, onder meer omdat op grond van het Binnenvaartpolitiereglement het aanbrengen van in het bijzonder een benaming op vaartuigen als de Anja en de Sharon verplicht is. De Afdeling is daarom van oordeel dat artikel 3.1.3, eerste lid, aanhef en onder c, van de Rob niet in strijd is met artikel 2.02 van het Binnenvaartpolitiereglement.

5.2.4. Anders dan Rederij Belle betoogt, ziet de Afdeling niet in waarom het anderszins niet toegestaan zou zijn om welstandsbeleid te voeren. Ook ziet de Afdeling niet in waarom het niet toegestaan zou zijn om welstandsbeleid te voeren in gevallen waarbij de uitstraling op het gebied groter is dan dat een bouwwerk heeft op de directe omgeving van het bouwwerk. Artikel 147 van de Gemeentewet regelt dat de gemeenteraad gemeentelijke verordeningen vaststelt, voor zover de bevoegdheid daartoe niet bij de wet of door de raad, krachtens de wet aan het college of de burgemeester is toegekend. Die bevoegdheid bestaat, voor zover die gemeentelijke verordening niet in strijd is met andere, hogere, regelgeving, zo blijkt uit artikel 121 van de Gemeentewet. De artikelen 2.4.2 en 2.4.3 van de Vob zijn ook niet in strijd met artikel 12a van de Woningwet, omdat in dat artikel wordt geregeld dat de gemeenteraad welstandseisen mag vaststellen voor de beoordeling van het bouwen van bouwwerken of van bestaande bouwwerken. Dat artikel bepaalt niet dat het niet is toegestaan om welstandsbeleid te voeren in het kader van de beoordeling van

exploitatievergunningen voor de passagiersvaart. Ook bepaalt dat artikel niet dat welstandsbeleid alleen gevoerd mag worden bij plaatsgebonden objecten, zoals een bouwwerk. Het college heeft in dat verband terecht betoogd dat voor een gebied op de grachten dat ook groter is dan het deel dat is aangewezen als UNESCO-werelderfgoed, welstandsbeleid mag worden gevoerd. Het staat de gemeenteraad immers ook vrij om te bepalen waar welstandseisen gelden. Ook buiten het deel van de grachten, dat is aangemerkt als UNESCO-werelderfgoed, wordt met passagiersvaartuigen gevaren en ook dat gebied wordt ermee gediend als de passagiersvaartuigen aan welstandseisen voldoen. De gemeenteraad van Amsterdam is dan ook niet haar regelgevende bevoegdheid, zoals bedoeld in artikel 121 van de Gemeentewet, te buiten gegaan. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Asiel

JnB 2025, 397

MK ABRS, 02-04-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1473](#)

minister van Asiel en Migratie.

Richtlijn 2013/32/EU 31

Richtlijn 2001/55/EG 17 lid 2

ASIEL. Prejudiciële vragen. De Afdeling wil van het Europese Hof weten of de minister moet beslissen op een asielaanvraag van iemand die recht heeft op tijdelijke bescherming op grond van de Europese Richtlijn Tijdelijke Bescherming, of dat zij mag wachten totdat de tijdelijke bescherming niet meer geldt.

1. Deze verwijzingsuitspraak gaat over de vraag op welke wijze de beslistermijnen, neergelegd in artikel 31 van de richtlijn 2013/32/EU (PB 2013, L 180; hierna de procedurerichtlijn) van toepassing zijn in het geval een persoon een verzoek om internationale bescherming (hierna: asielverzoek) heeft ingediend, maar die persoon ook een begunstigde is van de richtlijn 2001/55/EG (PB 2001, L 212; hierna: de richtlijn tijdelijke bescherming). [...]

Prejudiciële vragen en samenvatting van het voorlopige oordeel van de Afdeling

12. Bij de Afdeling is twijfel ontstaan over de vraag hoe artikel 17, tweede lid, van de richtlijn tijdelijke bescherming uitgelegd moet worden. De Afdeling ziet zich daarom genoodzaakt het Hof van Justitie te verzoeken bij wijze van prejudiciële beslissing uitspraak te doen over de volgende vragen: Vraag 1: Moet artikel 17, tweede lid, van de richtlijn 2001/55/EG (PB 2001, L 212) aldus worden uitgelegd dat deze bepaling de bevoegdheid bevat voor lidstaten om de behandeling van een verzoek om internationale bescherming van een tijdelijk beschermde op te schorten gedurende de periode van tijdelijke bescherming?

Vraag 2: Moeten de beslistermijnen uit artikel 31 van de richtlijn 2013/32/EU (PB 2013, L 180) zo worden uitgelegd dat deze termijnen, in het geval dat een verzoek om internationale bescherming is ingediend voor of tijdens de periode van tijdelijke bescherming door een begunstigde van de richtlijn 2001/55/EG, pas aanvangen of pas verder gaan lopen na afloop van de periode van tijdelijke bescherming?

12.1. Gelet op de doelstelling van de richtlijn tijdelijke bescherming en de uitzonderlijke situatie die deze richtlijn beoogt te regelen, is de Afdeling voorlopig van oordeel dat artikel 17, tweede lid, van die richtlijn zo gelezen moet worden dat deze bepaling een mogelijkheid bevat om af te wijken van de later opgestelde beslistermijnen in artikel 31 van de procedurerichtlijn. Namelijk in het geval dat een asielverzoek is ingediend voor of tijdens de periode van de tijdelijke bescherming door een begunstigde van de richtlijn tijdelijke bescherming. In dat geval gaan die termijnen pas lopen of pas verder lopen vanaf de dag dat de tijdelijke bescherming ten einde komt. Deze uitleg doet recht aan een effectieve en doeltreffende behandeling van asielverzoeken en het nuttig effect van de speciale regeling van de richtlijn tijdelijke bescherming, die het lidstaten mogelijk moet maken om een onmiddellijke en tijdelijke vorm van bescherming te bieden aan een groep ontheemden, zonder het risico dat de asielsystemen van de lidstaten de toestroom niet goed kunnen verwerken. Hoewel deze mogelijkheid ervoor zorgt dat tijdelijk beschermden langer in onzekerheid verkeren, bijvoorbeeld over de precieze duur van hun verblijfsstatus, zijn zij gedurende de looptijd van de tijdelijke bescherming altijd verzekerd van rechtmatig verblijf en ontslaat de bevoegdheid tot opschorting de minister niet van zijn verplichting tot het nemen van een besluit op het ingediende asielverzoek op een later moment. Volgens de Afdeling doet deze mogelijkheid dan ook geen afbreuk aan het fundamentele recht om asiel aan te vragen en de verplichting van de minister om de aanvraag conform de regels uit de procedurerichtlijn, inclusief de daarin vervatte beslistermijnen, na afloop van de tijdelijke bescherming te beoordelen.

12.2. De behandeling van het hoger beroep in zaak nr. 202402732/1/V2 zal worden geschorst totdat het Hof van Justitie uitspraak heeft gedaan.

Bij deze uitspraak heeft de Afdeling een [persbericht](#) (Prejudiciële vragen over beslistermijnen op asielaanvragen bij tijdelijke bescherming) uitgebracht.

JnB 2025, 398

MK ABRS, 31-03-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1381](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 28

ASIEL. De minister heeft in dit geval niet de getuigenverklaringen in onderlinge samenhang betrokken bij zijn beoordeling of de afpersing geloofwaardig is.

4. Uit de uitspraak van de Afdeling van 21 juli 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2809](#), onder 3, volgt dat de minister getuigenverklaringen bij de integrale geloofwaardigheidsbeoordeling moet betrekken, ook als deze verklaringen niet objectief verifieerbaar zijn.

4.1. De vreemdelingen betogen terecht dat de rechtbank niet heeft onderkend dat de minister de overgelegde getuigenverklaringen onvoldoende heeft betrokken bij zijn beoordeling. De rechtbank is de minister gevolgd in zijn standpunt dat die verklaringen niet afkomstig zijn van een objectieve bron en dat hij daaraan geen doorslaggevende waarde hoeft te hechten. De minister is in de besluiten van 30 juni 2022 wel ingegaan op de verklaring van de buurvrouw van vreemdeling 2, maar hij is niet ingegaan op de andere getuigenverklaringen. In het voornemen voor vreemdelingen 2, 3 en 4 heeft de minister alleen benoemd dat in de verklaringen positief wordt gesproken over de vreemdelingen en wat hen allemaal is overkomen. De rechtbank heeft niet onderkend dat de minister hiermee niet de getuigenverklaringen in onderlinge samenhang heeft betrokken bij zijn beoordeling of de afpersing geloofwaardig is.

JnB 2025, 399

MK ABRS, 02-04-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1412](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 44 lid 2

Verordening (EU) Nr. 604/2013 29 lid 2

ASIEL. Hoewel de vreemdeling er terecht op wijst dat uit de uitspraak van 4 maart 2024 volgt dat de eerste asielaanvraag weer openvalt op het moment dat Nederland ingevolge artikel 29, tweede lid, van de Dublinverordening verantwoordelijk is geworden voor de behandeling van de asielaanvraag, betekent dat niet dat de minister in dit geval gehouden was om de ingangsdatum van de verblijfsvergunning te baseren op de eerste asielaanvraag. Die uitkomst zou in deze zaak op gespannen voet staan met de doelstellingen van de Dublinverordening, waaronder snelle duidelijkheid over de verantwoordelijke lidstaat en het tegengaan van onderduiken en secundaire migratie.

3.2. Hoewel de vreemdeling er in haar nadere reactie terecht op wijst dat uit de uitspraak van 4 maart 2024 [[ECLI:NL:RVS:2024:881](#)], onder 4.2, volgt dat de eerste asielaanvraag weer openvalt op het moment dat Nederland ingevolge artikel 29, tweede lid, van de Dublinverordening verantwoordelijk is geworden voor de behandeling van de asielaanvraag, betekent dat niet dat de minister in dit geval gehouden was om de ingangsdatum van de verblijfsvergunning te baseren op de eerste asielaanvraag. De minister voert namelijk terecht aan dat er een relevant verschil is tussen deze zaak en de hiervoor genoemde uitspraak van 4 maart 2024 en dat een vergelijkbare uitkomst onwenselijk is. Zoals hieronder wordt toegelicht, is de Afdeling het met de minister eens dat die uitkomst in deze zaak op gespannen voet zou staan met de doelstellingen van de Dublinverordening, waaronder snelle duidelijkheid over de verantwoordelijke lidstaat en het tegengaan van onderduiken en secundaire migratie.

3.3. Deze zaak verschilt ten opzichte van de uitspraak van 4 maart 2024, omdat het in die zaak ging om de situatie dat de minister een vreemdeling niet tijdig had overgedragen en vervolgens had meegedeeld dat die vreemdeling een nieuwe aanvraag moest indienen. De vreemdeling bleef gedurende de procedure beschikbaar voor de Nederlandse autoriteiten om zijn gestelde behoefte aan internationale bescherming toe te lichten. Het was daardoor voor de minister kenbaar dat op de aanvankelijke asielaanvraag, en daarmee op het verzoek van de vreemdeling om internationale bescherming, nog niet was beslist terwijl de vreemdeling daar gezien zijn beschikbaarheid in de procedure nog wel prijs op stelde. Ook was het voor de minister meteen na het verstrijken van de overdrachtstermijn mogelijk om het verzoek om internationale bescherming te onderzoeken en beoordelen. In deze zaak, daarentegen, heeft de vreemdeling de overdracht belemmerd en is zij ondergedoken in de zin van artikel 29, tweede lid, van de Dublinverordening. De minister wijst er in zijn schriftelijke uiteenzetting terecht op dat niet vastgesteld kon worden of Nederland verantwoordelijk was geworden na het verstrijken van de uiterste overdrachtstermijn. Immers, niet kon worden uitgesloten dat de vreemdeling zich in Frankrijk gemeld had of in een andere lidstaat, waardoor de verantwoordelijkheid voor behandeling van het verzoek niet op Nederland zou zijn overgegaan. Onder deze omstandigheden kon de minister na het verstrijken van de uiterste overdrachtstermijn, anders dan bij de vreemdeling in de uitspraak van 4 maart 2024, niet weten of de vreemdeling nog steeds haar verzoek om internationale bescherming wilde handhaven en kon hij daar op dat moment ook niet een bepaalde beslissing over nemen. De nog altijd bestaande asielwens én de Nederlandse verantwoordelijkheid daarvoor werden pas duidelijk toen de vreemdeling zich weer meldde en onderzoek werd gedaan naar aanleiding van haar nieuwe

asielaanvraag. Dit betekent dat de rechtbank haar oordeel over de ingangsdatum van de verleende verblijfsvergunning in dit geval terecht heeft gebaseerd op de datum van de tweede asielaanvraag, te weten 6 januari 2022.

3.4. De minister merkt in zijn schriftelijke uiteenzetting op dat hij de mogelijkheden wil verkennen om in voorkomende gevallen het eerste asielverzoek buiten behandeling te stellen, al dan niet gelijktijdig met het besluit op de nieuwe aanvraag. Nu in deze procedure alleen de ingangsdatum van het inwilligende besluit op het tweede asielverzoek voorligt, ziet de Afdeling geen noodzaak zich daarover uit te spreken.

[Naar inhoudsopgave](#)

Toezicht en vrijheidsontneming

JnB 2025, 400

MK ABRS, 02-04-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1409](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vb 2000 5.1a lid 3

VRIJHEIDSONTNEMENDE MAATREGEL. Het gegeven dat uit het proces-verbaal van bevindingen bij de aanvraag asiel niet blijkt dat de vreemdeling in verband met de oplegging van de maatregel melding heeft gemaakt van een gezin in Nederland, betekent niet dat de minister deze omstandigheid niet hoefde te betrekken bij de motivering dat er geen aanleiding bestond een lichter middel toe te passen.

2.1. De Afdeling is met de rechtbank van oordeel dat de omstandigheid dat de vrouw en kinderen van de vreemdeling ook in Nederland verblijven en asiel hebben aangevraagd, relevant is voor de vraag of de minister had moeten volstaan met een lichter middel. Noch uit artikel 5.1a, derde lid, van het Vb 2000, noch uit rechtspraak van de Afdeling, volgt dat de minister bij de belangenafweging alleen omstandigheden hoeft te betrekken die de vreemdeling noemt bij de beantwoording van de concrete vraag of er omstandigheden zijn die volgens hem maken dat grensdetentie in zijn geval niet mogelijk is. De minister moet bij de belangenafweging alle relevante feiten en omstandigheden betrekken waarmee hij bekend is. Anders dan de minister betoogt, betekent het gegeven dat uit het proces-verbaal van bevindingen bij de aanvraag asiel van 25 december 2024 niet blijkt dat de vreemdeling in verband met de oplegging van de maatregel melding heeft gemaakt van een gezin in Nederland, daarom niet dat de minister deze omstandigheid niet hoefde te betrekken bij de motivering dat er geen aanleiding bestond een lichter middel toe te passen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB 2025, 401

MK ABRS, 27-03-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1342](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 56 lid 1, 59 lid 1 a

VREEMDELINGENBEWARING. Anders dan de vreemdeling betoogt, betekent de omstandigheid dat de minister de vrijheidsbeperkende maatregel niet voorafgaand aan het opleggen van de bewaringsmaatregel heeft opgeheven, niet dat hij de bewaringsmaatregel niet mocht opleggen. De vreemdeling heeft niet bestreden dat op het moment van het opleggen van de bewaringsmaatregel aan de wettelijke vereisten daarvoor was voldaan. Daarom was op 28 oktober 2024 alleen de bewaringsmaatregel op de vreemdeling van toepassing, ook omdat met het opleggen van die maatregel de vrijheidsbeperkende maatregel feitelijk is opgeheven. Gelet op de verschillen in de aard en de uitvoering daarvan, kunnen een vrijheidsbeperkende maatregel en een bewaringsmaatregel niet tegelijkertijd voortduren (vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 28 januari 2025, [ECLI:NL:RVS:2025:232](#)).

JnB 2025, 402

MK ABRS, 31-03-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:1371](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000

VREEMDELINGENBEWARING. Als er aanknopingspunten zijn dat de vreemdeling transgender is, moet de minister nader onderzoek doen naar een passende oplossing. In dit geval heeft de minister er bij de plaatsing wel rekening mee gehouden dat de vreemdeling transgender is.

1. De vreemdeling is transgender. Zij identificeert zich als vrouw, maar is voor de tenuitvoerlegging van de bewaring geplaatst op een afdeling in Detentiecentrum Rotterdam waar alleen mannen verblijven. Deze uitspraak gaat over de vraag of de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat de maatregel van bewaring onrechtmatig is, omdat de minister onvoldoende heeft onderzocht of de inbewaringstelling door de plaatsing in Detentiecentrum Rotterdam onevenredig bezwarend is voor de vreemdeling.
2. De minister klaagt in zijn eerste grief over het oordeel van de rechtbank dat hij had moeten onderzoeken of de plaatsing van de vreemdeling op een mannenafdeling niet onevenredig bezwarend was. Hij voert aan dat de vreemdeling voorafgaand aan en gedurende de bewaring niet kenbaar heeft gemaakt dat zij een andere genderidentiteit heeft dan die op haar identiteitsdocumenten is vermeld en dat zij zich om die reden niet veilig voelde in het detentiecentrum. Het mag van de vreemdeling verwacht worden dat zij dergelijke omstandigheden naar voren brengt, aldus de minister.
 - 2.1. Zoals de Afdeling heeft overwogen in haar uitspraak van 23 mei 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:1462](#), moet de minister bij het aanwijzen van de plaats of ruimte voor de uitvoering van de bewaring van transgender vreemdelingen naar een passende oplossing zoeken. Als er aanknopingspunten zijn dat de vreemdeling transgender is, moet de minister daarom nader onderzoek doen naar een passende oplossing.
 - 2.2. De rechtbank heeft terecht overwogen dat de minister ervan op de hoogte had kunnen en moeten zijn dat de vreemdeling zich naar de buitenwereld toe presenteert als vrouw. Zij wijst er

terecht op dat in het terugkeerbesluit van 19 april 2017 wordt gesproken van transseksualiteit en dat in het proces-verbaal van aanhouding van 3 maart 2023 de vreemdeling wordt beschreven als vrouw. In deze aanknopingspunten had de minister aanleiding moeten zien om te onderzoeken of de plaatsing van de vreemdeling in Detentiecentrum Rotterdam onevenredig bezwarend zou zijn.

2.3. De grief faalt.

3. De minister klaagt in zijn tweede grief terecht over het oordeel van de rechtbank dat de bewaring onrechtmatig is, omdat hij geen onderzoek heeft gedaan naar een passende oplossing voor de vreemdeling. Hij stelt zich terecht op het standpunt dat uit de uitspraak van 23 mei 2022 volgt dat het gegeven dat de genderidentiteit van de vreemdeling niet overeenkomt met het geslacht als vermeld op haar identiteitsdocumenten, op zichzelf niet aan bewaring in de weg staat. Zoals overwogen onder 2.1, heeft de plicht van de minister om bij transgender vreemdelingen onderzoek te doen naar een passende oplossing, betrekking op het aanwijzen van de plaats of ruimte voor de uitvoering van de bewaring.

3.1. De minister heeft in zijn schriftelijke inlichtingen te kennen gegeven dat de vreemdeling vanaf het begin tot het einde van de bewaring op de Extra Zorg Afdeling (EZA) heeft verbleven, omdat zij transgender is. Hij heeft toegelicht dat op deze afdeling mensen worden geplaatst die psychisch belast zijn of in de luwte geplaatst moeten worden. Volgens de minister is dit een prikkelarme afdeling met een lage bezetting waar het personeel extra is opgeleid om met deze doelgroep om te gaan. Hoewel de minister zich in zijn eerste grief ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat hij niet nader behoefde te onderzoeken wat een passende oplossing voor de plaats van inbewaringstelling zou zijn, volgt uit het voorgaande dat hij er bij de plaatsing wel rekening mee heeft gehouden dat de vreemdeling transgender is. Onder deze omstandigheden mocht de minister van de vreemdeling verwachten dat zij zelf naar voren zou brengen dat zij zich ook tijdens de bewaring op de EZA onveilig voelde. Niet gebleken is dat zij dit heeft gedaan.

[Naar inhoudsopgave](#)